

Cuprins

Argument	XIII
Abrevieri.....	XV
Titlul I. Noțiuni generale despre drept	1
Secțiunea 1. Accepțiunile conceptuale ale termenului „drept” – dreptul obiectiv, dreptul subiectiv și știința dreptului. Sistemele de drept.....	1
Secțiunea a 2-a. Diviziunea dreptului – dreptul public și dreptul privat. Principalele ramuri juridice.....	7
Secțiunea a 3-a. Principiile dreptului.....	10
§1. Principiile fundamentale ale dreptului.....	11
§2. Principiile specifice diferitelor ramuri juridice.....	12
Secțiunea a 3-a. Izvoarele dreptului	14
Subsecțiunea 1. Concept. Clasificarea izvoarelor de drept. Privire istorică	14
Subsecțiunea a 2-a. Izvoarele dreptului român	15
§1. Actele normative	15
§2. Obiceiul juridic (cutuma)	19
§3. Contractul normativ	20
§4. Jurisprudența	20
§5. Doctrina juridică.....	21
Secțiunea a 4-a. Norma juridică	22
Subsecțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile normei juridice.....	22
Subsecțiunea a 2-a. Structura normei juridice.....	23
§1. Structura logico-juridică a normei.....	24
§2. Structura tehnico-juridică a normei juridice	25
Subsecțiunea a 3-a. Clasificarea normelor juridice.....	25
Subsecțiunea a 4-a. Acțiunea normei juridice.....	27
§1. Acțiunea normei juridice în timp.....	27
§2. Acțiunea normei juridice în spațiu.....	29
§3. Acțiunea normei juridice asupra persoanelor	30
Secțiunea a 5-a. Raportul juridic	31
Subsecțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile raportului juridic	31
Subsecțiunea a 2-a. Structura raportului juridic.....	31
§1. Subiectele raporturilor juridice.....	31
§2. Conținutul raportului juridic.....	34
§3. Obiectul raportului juridic	35
Subsecțiunea a 3-a. Izvoarele raportului juridic. Faptele juridice.....	35
Secțiunea a 6-a. Răspunderea juridică.....	36
Subsecțiunea 1. Noțiunea de răspundere juridică	36
Subsecțiunea a 2-a. Formele răspunderii juridice	37

§1. Răspunderea civilă	37
§2. Răspunderea penală	38
§3. Răspunderea administrativă.....	39
§4. Răspunderea în dreptul muncii	40
§5. Răspunderea în dreptul internațional public	41
Subsecțiunea a 3-a. Condițiile răspunderii juridice.....	42
Titlul II. Dreptul civil. Instituții fundamentale.....	44
Capitolul I. Introducere în studiul dreptului civil.....	44
Secțiunea 1. Privire generală	44
§1. Definiția și principiile dreptului civil	44
§2. Statutul dreptului civil de „drept comun”	46
Secțiunea a 2-a. Raportul juridic civil	46
Subsecțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile raportului juridic civil	46
Subsecțiunea a 2-a. Structura raportului juridic civil.....	47
§1. Subiectele raportului juridic civil	47
§2. Pluralitatea subiectelor raportului juridic civil	51
§3. Conținutul raportului juridic civil.....	52
§4. Obiectul raportului juridic civil	59
Secțiunea a 3-a. Actul juridic civil	64
Subsecțiunea 1. Noțiunea și clasificarea actelor juridice civile	64
Subsecțiunea a 2-a. Condițiile actului juridic civil	69
§1. Capacitatea de a încheia actul juridic civil	69
§2. Consimțământul.....	69
§3. Obiectul actului juridic civil.....	73
§4. Cauza actului juridic civil.....	73
§5. Forma actului juridic civil	74
Subsecțiunea a 3-a. Nulitatea actului juridic civil.....	75
§1. Concept. Delimitarea față de alte sancțiuni civile	75
§2. Clasificarea nulităților. Regim aplicabil. Efectele nulității.....	76
Capitolul II. Statutul persoanei fizice și al persoanei juridice.....	78
Secțiunea 1. Persoana fizică	78
Subsecțiunea 1. Capacitatea de folosință a persoanei fizice	78
§1. Preliminarii	78
§2. Caractere juridice	78
§3. Începutul capacității de folosință a persoanei fizice	79
§4. Conținutul capacității de folosință a persoanei fizice	80
§5. Încetarea capacității de folosință a persoanei fizice	80
Subsecțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu a persoanei fizice	84
§1. Noțiune și caractere juridice	84
§2. Fazele capacității de exercițiu	84
Subsecțiunea a 3-a. Atributele de identificare ale persoanei fizice.....	86
§1. Aspecte introductive	86
§2. Numele	87
§3. Domiciliul.....	87
§4. Starea civilă	89
Secțiunea a 2-a. Persoana juridică	90

Subsecțiunea 1. Capacitatea de folosință a persoanei juridice	90
§1. Noțiune și caractere juridice	90
§2. Dobândirea capacității de folosință	91
§3. Conținutul capacității de folosință	91
§4. Încetarea capacității de folosință	92
Subsecțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice	92
§1. Concept	92
§2. Începutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	92
§3. Conținutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	93
§4. Încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice	94
Subsecțiunea a 3-a. Atributele de identificare ale persoanei juridice	94
§1. Preliminarii	94
§2. Atributele de identificare generale ale persoanei juridice	94
§3. Atributele de identificare specifice anumitor persoane juridice	95
Capitolul III. Regimul juridic al dreptului de proprietate	95
Secțiunea 1. Noțiunea, conținutul și caracterele juridice ale dreptului de proprietate	95
Secțiunea a 2-a. Formele dreptului de proprietate	97
Subsecțiunea 1. Preliminarii	97
Subsecțiunea a 2-a. Dreptul de proprietate publică	98
Subsecțiunea a 3-a. Dreptul de proprietate privată	100
Subsecțiunea a 4-a. Modalitățile dreptului de proprietate	101
§1. Concept	101
§2. Proprietatea rezolubilă	101
§3. Proprietatea anulabilă	101
§4. Proprietatea comună	101
Capitolul IV. Contractul civil – izvor de obligații	108
Secțiunea 1. Concept. Privire evolutivă. Clasificare	108
Secțiunea a 2-a. Încheierea contractului	112
§1. Oferta de a contracta	112
§2. Acceptarea ofertei	112
§3. Momentul încheierii contractului	113
§4. Locul încheierii contractului	115
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului	116
Subsecțiunea 1. Principiul forței obligatorii a contractului	117
Subsecțiunea a 2-a. Principiul irevocabilității contractului prin voința uneia dintre părți	117
Subsecțiunea a 3-a. Principiul relativității efectelor contractului	118
§1. Concept. Domeniul de aplicare. Precizări terminologice privind noțiunile de părți, avânzi-cauză și terți	118
§2. Excepțiile de la principiul relativității efectelor contractului	119
§3. Corelația dintre principiul relativității efectelor contractului și opozabilitatea față de terți a acestuia	120
§4. Simulația – excepție de la opozabilitatea față de terți a contractului	121
Secțiunea a 4-a. Efectele specifice ale contractelor sinalagmatice	123
§1. Privire generală	123

§2. Excepția de neexecutare	123
§3. Rezoluțiunea contractului	124
§4. Riscul contractului	126
Secțiunea a 5-a. Răspunderea civilă contractuală	127
§1. Aspecte introductive	127
§2. Condițiile răspunderii civile contractuale	127
§3. Daunele-interese – noțiune, categorii și moduri de evaluare	131
§4. Convenții privind modificarea răspunderii civile contractuale	133
Capitolul V. Stingerea obligațiilor	134
Secțiunea 1. Preliminarii	134
Secțiunea a 2-a. Moduri de stingere a obligațiilor care duc la realizarea creanței creditorului	135
Subsecțiunea 1. Stingerea obligațiilor prin executare	135
§1. Executarea voluntară a obligațiilor. Plata	135
§2. Executarea silită în natură a obligațiilor	139
§3. Alte mijloace de stingere a obligațiilor	141
Secțiunea a 3-a. Moduri de stingere a obligațiilor care nu duc la realizarea creanței creditorului	143
§1. Remiterea de datorie	143
§2. Imposibilitatea fortuită de executare	143
Titlul III. Instituții de drept comercial	145
Capitolul I. Aspecte preliminare	145
§1. Definiția și obiectul dreptului comercial	145
§2. Specificul dreptului comercial. Principii	146
Capitolul II. Faptele de comerț	148
Secțiunea 1. Preliminarii	148
Secțiunea a 2-a. Noțiunea și clasificarea faptelor de comerț	149
Secțiunea a 3-a. Faptele de comerț obiective	149
§1. Caracterizare generală	149
§2. Operațiunile de interpunere în schimb sau circulație	150
§3. Întreprinderile	152
§4. Faptele de comerț conexe (accesorii)	156
Secțiunea a 4-a. Faptele de comerț subiective	157
§1. Concept	157
§2. Excepțiile de la prezumția de comercialitate	158
Secțiunea a 5-a. Faptele de comerț unilaterale (mixte)	158
§1. Noțiune și regim aplicabil	158
§2. Excepțiile de la aplicarea legii comerciale	159
Capitolul III. Comercianții	160
Secțiunea 1. Generalități	160
Secțiunea a 2-a. Categoriile de comercianți	161
Subsecțiunea 1. Comercianții persoane fizice	161
§1. Considerații preliminare	161
§2. Formele de desfășurare a activităților economice de către persoanele fizice	162

§3. Condițiile cerute pentru desfășurarea de către persoanele fizice a activităților economice	166
Subsecțiunea a 2-a. Comercianții persoane juridice	168
Secțiunea a 3-a. Calitatea de comerciant – dobândire, dovadă și încetare	169
§1. Dobândirea calității de comerciant	169
§2. Dovada calității de comerciant	172
§3. Încetarea calității de comerciant	172
Secțiunea a 4-a. Condițiile de exercitare a activității comerciale	172
§1. Capacitatea comerciantului persoană fizică	172
§2. Restricții în exercitarea comerțului	173
Secțiunea a 5-a. Obligațiile comercianților	175
§1. Înregistrarea în registrul comerțului	175
Capitolul IV. Fondul de comerț	183
Secțiunea 1. Sediul juridic. Noțiune	183
Secțiunea a 2-a. Delimitarea noțiunii de „fond de comerț” de alte concepte înrudite	183
§1. Distincția față de noțiunea de patrimoniu	184
§2. Distincția față de noțiunea de întreprindere	185
§3. Distincția față de clientelă, față de magazinul sau imobilul în care își desfășoară activitatea comerciantul	185
Secțiunea a 3-a. Natură juridică	186
Secțiunea a 4-a. Elementele fondului de comerț	187
Subsecțiunea 1. Elementele corporale	187
Subsecțiunea a 2-a. Elementele incorporale	187
§1. Firma	187
§2. Emblema	188
§3. Clientela	188
§4. Vadul comercial	189
§5. Drepturile de proprietate industrială. Dreptul de autor	189
Secțiunea a 5-a. Actele juridice privind fondul de comerț	190
§1. Privire generală	190
§2. Vânzarea-cumpărarea fondului de comerț	190
§3. Aportul în societate a fondului de comerț	190
§4. Locațiunea fondului de comerț	190
§5. Garanția reală mobilă asupra fondului de comerț	191
Secțiunea a 6-a. Apărarea fondului de comerț	191
Capitolul V. Societățile comerciale	191
Secțiunea 1. Aspecte generale	191
Subsecțiunea 1. Sediul juridic, noțiune și natură juridică	191
Subsecțiunea a 2-a. Personalitatea juridică a societății comerciale	194
§1. Preliminarii	194
§2. Atributele de identificare ale societății	195
§3. Voința societății comerciale	197
§4. Capacitatea juridică a societății	197
§5. Patrimoniul societății	198
§6. Societăți comerciale fără personalitate juridică	199

Subsecțiunea a 3-a. Diversitatea formelor societare.	
Criterii de clasificare	200
§1. Clasificarea societăților comerciale după criteriul formei juridice..	201
§2. Clasificarea societăților comerciale după natura asocierii. Criterii subordonate distincției dintre societățile de persoane și societățile de capitaluri.....	201
§3. Caracterizarea societăților de persoane și a societăților de capitaluri	203
§4. Alte criterii de clasificare ale structurilor societare	207
Secțiunea a 2-a. Regulile comune aplicabile societăților comerciale	207
Subsecțiunea 1. Constituirea societăților comerciale.....	207
§1. Preliminarii.....	207
§2. Actul constitutiv al societății comerciale.....	207
§3. Formalitățile necesare constituirii societăților comerciale	219
§4. Filialele și sediile secundare ale societăților comerciale	223
§5. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății.....	224
Subsecțiunea a 2-a. Funcționarea societăților comerciale.....	229
§1. Preliminarii.....	229
§2. Adunarea generală. Aspecte comune.....	230
§3. Administrarea societăților comerciale	231
§4. Controlul gestiunii societăților comerciale.....	254
§5. Modificarea societății comerciale.....	263
§6. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale	299
Secțiunea a 3-a. Reguli speciale aplicabile societății pe acțiuni.....	312
Subsecțiunea 1. Constituirea societății pe acțiuni	312
§1. Aspecte generale.....	312
§2. Modalități de constituire. Reguli specifice constituirii societății pe acțiuni prin subscripție publică.....	313
Subsecțiunea a 2-a. Funcționarea societății pe acțiuni	318
§1. Regimul juridic al acțiunilor.....	318
§2. Adunările generale	330
§3. Administrarea societății pe acțiuni	344
Secțiunea a 4-a. Reguli speciale aplicabile societății cu răspundere limitată	362
§1. Scurt preambul	362
§2. Constituirea societății cu răspundere limitată.....	362
§3. Funcționarea societății cu răspundere limitată	364
Titlul IV. Dreptul penal. Infrațiuni din domeniul afacerilor	367
Capitolul I. Infrațiuni prevăzute în Partea specială a Codului penal	368
Secțiunea 1. Explicație preliminară	368
Secțiunea a 2-a. Infrațiunea de gestiune frauduloasă.....	369
Secțiunea a 3-a. Infrațiunea de delapidare	370
Capitolul II. Infrațiuni din domeniul financiar-fiscal	373
Secțiunea 1. Generalități.....	373
Secțiunea a 2-a. Infrațiunile de evaziune fiscală.....	375

Capitolul III. Infracțiuni prevăzute de Legea privind procedura insolvenței nr. 85/2006.....	382
Secțiunea 1. Aspecte introductive privind procedura insolvenței.	
Forme, domeniu și condiții de aplicare, caractere specifice	382
Secțiunea a 2-a. Infracțiunea de bancrută simplă	385
Secțiunea a 3-a. Infracțiunea de bancrută frauduloasă	386
Secțiunea a 4-a. Infracțiunea de gestiune frauduloasă.....	390
Secțiunea a 5-a. Infracțiunea de delapidare	391
Secțiunea a 6-a. Alte infracțiuni prevăzute de LPI.....	392
Bibliografie.....	393

Bibliografie

I. Cursuri, tratate, monografii

- Acostioaiei, C.*, Elemente de drept pentru economiști. Note de curs, ed. a II-a, Ed. All Beck, București, 2004
- Albu I.*, Drept civil. Contractul și răspunderea civilă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994
- Alexandru I.*, Tratat de administrație publică, Ed. Universul Juridic, București, 2008
- Angheni S., Volonciu M., Stoica C.*, Drept comercial pentru învățământul economic, Ed. Universitară, București, 2005
- Angheni S., Volonciu M., Stoica C.*, Drept comercial, ed. 4, Ed. C.H. Beck, București, 2008
- Aubert J.-L., Savaux É.*, Introduction au droit et thèmes fondamentaux du droit civil, 12e édition, Dalloz (Sirey), Paris, 2008
- Baias F.A.*, Simulația. Studiu de doctrină și jurisprudență, Ed. Rosetti, București, 2003
- Barbu C.*, Delapidarea și furtul în paguba avutului obștesc, Ed. Științifică, București, 1973
- Basarab, M.*, Drept penal. Partea generală, vol. I, p. 5, Ed. Lumina Lex, București, 1997
- Basarab M., Pașca V., Mateuț G., Butiuc C.*, Codul penal comentat, vol. I. Partea generală, Ed. Hamangiu, București, 2007
- Basarab M., Pașca V., Mateuț G., Medeamu T., Butiuc C., Bădilă M., Bodea R., Dungan P., Mirișan V., Mancaș R., Miheș C.*, Codul penal comentat, vol. II. Partea specială, Ed. Hamangiu, București, 2008
- Băcamu I.*, Capitalul social al societăților comerciale, Ed. Lumina Lex, București, 1999
- Beleiu G.*, Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil, Casa de editură și presă Șansa – S.R.L., București, 1993
- Beleiu, G.*, Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil, ed. a 11-a rev. și adăugită de M. Nicolae, P. Trușcă, Ed. Universul Juridic, București, 2007
- Bénabent A.*, Droit civil. Les obligations, Ed. Montchrestien, Paris, 2001
- Bîrsan C.*, Drept civil. Drepturile reale principale, ed. a 3-a, revăzută și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2008
- Bonciog A.*, Curs de drept privat comparat, Ed. Universul Juridic, București, 2010
- Bratus S.N.*, Subiectele dreptului civil, E.S.L.I., București, 1953
- Bulai C.*, Drept penal, vol. III, Răspunderea penală. Sancțiunile în dreptul penal, Tipografia Universității din București, 1982

Catană R.N., Dreptul asigurărilor. Reglementarea activității de asigurare. Teoria generală a contractului de asigurare, Ed. Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2007

Căpățână O., Societățile comerciale, ed. a 2-a actualizată și întregită, Ed. Lumina Lex, București, 1994

Căpățână O., Stancu G., Dreptul transporturilor, Partea generală și Partea specială, Ed. Lumina Lex, București, 2002

Cârpenaru St.D., David S., Predoiu C., Piperea Gh., Legea societăților comerciale. Comentariu pe articole, ed. a 4-a, Ed. C.H. Beck, București, 2009

Cârpenaru St.D., Drept comercial român, ed. a 3-a, Ed. All Beck, București, 2000

Cârpenaru, St.D., Tratat de drept comercial român, Ed. Universul Juridic, București, 2009

Ceterchi I., Luburici M.O., Teoria generală a statului și dreptului, Note de curs, vol. 2, Universitatea din București, Facultatea de Drept, București, 1977

Ciobanu V.M., Tratat teoretic și practic de procedură civilă, vol. II, Ed. Național, București, 1997

Comăniță G., Partajul judiciar, Ed. Lumina Lex, București, 2002

Cosmovici P.M., Drept civil. Drepturi reale. Obligații. Legislație, Ed. All, București, 1994

Costin M.N., Deleanu S., Dreptul comerțului internațional, Partea specială, Ed. Lumina Lex, București, 1997

Costin M.N., Deleanu S., Dreptul comerțului internațional. Partea generală, Ed. Lumina Lex, București, 1997

Costin M.N., Răspunderea juridică în dreptul R.S.R., Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1974

Cristuș N., Evaziunea fiscală și spălarea banilor. Legea nr. 241/2005 – comentariu pe articole. Practică judiciară, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, 2010

Cucu C., Gavriș M.V., Bădoiu C.G., Haraga C., Legea societăților comerciale nr. 31/1990: repere bibliografice, practica judiciară, decizii ale Curții Constituționale, adnotări, Ed. Hamangiu, București, 2007

Dănișor D.C., Dogaru I., Dănișor G., Teoria generală a dreptului, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2008

Deak Fr., Tratat de drept succesoral, ed. a 2-a actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2002

Djuvara, M., Teoria generală a dreptului (Enciclopedia juridică). Drept rațional, izvoare și drept pozitiv, Ed. All, București, 1995

Drosu Șaguna D., Drept financiar și fiscal, Ed. All Beck, București, 2003

Drosu Șaguna D., Drept financiar public, ed. a 4-a, Ed. C.H. Beck, București, 2011

Dușescu C., Drepturile acționarilor, Ed. Lumina Lex, București, 2006

Eliescu M., Răspunderea civilă delictuală, Ed. Academiei R.S.R., București, 1972

Filipescu I.P., Filipescu A.I., Tratat de drept internațional privat, Ed. Universul Juridic, București, 2007

Filipescu, I.P., Tratat de dreptul familiei, ed. a 5-a, Ed. All Beck, București, 2000

Fințescu I.N., Curs de drept comercial, Ed. Al.Th. Doicescu, București, 1929

Florescu D.A.P., Coman P., Bălașa G., Fiscalitatea în România, Ed. All Beck, București, 2005

- Geamănu R.Gh.*, Dreptul afacerilor – Note de curs, Cursul 8. Tehnicile juridice ale comercializării
- Georgescu I.L.*, Drept comercial român, vol. I și II, Ed. All Beck, Juridica Restitutio, București, 2002
- Gheorghe C.*, Drept comercial comunitar. Instituții de drept comunitar din perspectiva dreptului român, Ed. Logisticon, București, 2005
- Hotca M.A.*, Bancruta frauduloasă, Ed. C.H. Beck, București, 2008
- Hotca M.A., Dobrinoiu M.*, Elemente de drept penal al afacerilor, Ed. C.H. Beck, București, 2009
- Hotca M.A., Dobrinoiu M.*, Infrațiuni prevăzute în legi speciale. Comentarii și explicații, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2010
- Legeais D.*, Droit commercial et des affaires, 17e éd., Dalloz, Paris, 2007
- Leș, I.*, Codul de procedură civilă. Comentariu pe articole, ed. 3, Ed. C.H. Beck, București, 2007
- Leș, I.*, Tratat de drept procesual civil, Ed. All Beck, București, 2001
- Loghiu O., Toader T.*, Drept penal român. Partea specială, Casa de editură și presă „Șansa” SRL, București, 1994
- Manolache O.*, Dreptul transporturilor, Ed. All Beck, București, 2001
- Mazilu, D.*, Teoria generală a dreptului, Ed. All Beck, București, 1999
- Menjucq M.*, Droit international et européen des sociétés, 2e éd., Montchrestien, Paris, 2008
- Mercadal B., Macqueron P.*, Initiation au droit des affaires, Ed. Juridiques Lefebvre, Paris, 1974
- Merle Ph.*, Droit commercial. Sociétés commerciales, 2ème édition, Dalloz, Paris, 1990
- Mestre J., Pancrazi M.-È.*, Droit commercial - Droit interne et aspects de droit international, 27e éd., L.G.D.J., Paris, 2006
- Minea M.Ș., Costa C.F.ș., Ionescu D.M.*, Legea evaziunii fiscale. Comentarii și explicații, Ed. C.H. Beck, București, 2006
- Mocanu-Suciu A.*, Răspunderea disciplinară a funcționarilor publici, Ed. Techno Media, Sibiu, 2008
- Năstase A., Aurescu B.*, Drept internațional public, Sinteze, ed. a 6-a, Ed. C.H. Beck, București, 2011
- Nemeș V.*, Dreptul asigurărilor, Ed. Hamangiu, București, 2009
- Nicolae M.*, Tratat de publicitate imobiliară, vol. I Introducere în publicitatea imobiliară, Ed. Universul Juridic, București, 2006
- Nistoreanu G., Dobrinoiu V., Boroi A., Pascu I., Molnar I., Lazăr V.*, Drept penal. Partea specială, Ed. Europa Nova, București, 1999
- Orga-Dumitriu G.*, Răspunderea juridică în contractul comercial de transport de mărfuri, Ed. C.H. Beck, București, 2008
- Papadopol V., Popovici M.*, Repertoriu alfabetic de practică judiciară în materie penală pe anii 1976-1980, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1982
- Pașca, V.*, Curs de drept penal. Partea generală, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2010
- Piperea G.*, Drept comercial, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008

- Piperea G.*, Dreptul transporturilor, Ed. All Beck, București, 2003
- Piperea Gh.*, Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților comerciale - Noțiuni elementare, Ed. All Beck, București, 1998
- Piperea Gh.*, Societăți comerciale, piață de capital. Acquis comunitar, Ed. All Beck, București, 2005
- Pop L.*, Drept civil român. Teoria generală a obligațiilor, Ed. Lumina Lex, București, 2000
- Pop L., Harosa L.M.*, Drept civil. Drepturile reale principale, Ed. Universul Juridic, București, 1996
- Pop L.*, Tratat de drept civil. Obligațiile, volumul II. Contractul, Ed. Universul Juridic, București, 2009
- Popa C.*, Teoria generală a dreptului, Ed. Lumina Lex, București, 2001
- Popescu D.A., Harosa M.*, Drept internațional privat. Tratat elementar, Ed. Lumina Lex, București, 1999
- Rousseau J.J.*, Contractul social, Ed. Științifică, București, 1957
- Santai, I.*, Teoria generală a dreptului, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2004
- Săraru C.-S.*, Elemente de Teoria generală a dreptului pentru învățământul economic. Caiet de seminar, Ed. C.H. Beck, București, 2010
- Schiau I.*, Curs de drept comercial, Ed. Rosetti, București, 2004
- Schiau I., Prescure T.*, Legea societăților comerciale nr. 31/1990. Analize și comentarii pe articole, Ed. Hamangiu, București, 2007
- Selejan-Guțan B., Crăciunean L.M.*, Drept internațional public, Ed. Hamangiu, București, 2008
- Sferdian I.*, Dreptul asigurărilor, Ed. C.H. Beck, București, 2007
- Sitaru, D.-A.*, Dreptul comerțului internațional. Tratat. Partea generală, Ed. Lumina Lex, București, 2004
- Stătescu C., Bîrsan C.*, Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale, Universitatea București, 1988
- Stătescu C., Bîrsan C.*, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed. All, București, 1995
- Stătescu C., Bîrsan C.*, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed. All, București, 1996
- Stoica C., Cristea S.*, Drept societar pentru învățământul superior economic, Ed. Universitară, București, 2008
- Stoica C.I.*, Subscripția publică internațională de acțiuni și obligațiuni, Ed. All Beck, București, 2000
- Șcheaua M.*, Legea societăților comerciale nr. 31/1990 comentată și adnotată, ed. a II-a, Ed. Rosetti, București, 2002
- Ștefănescu, I.T.*, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, Ed. Universul Juridic, București, 2010
- Terré, F.*, Introduction générale au droit, 7e éd., Dalloz, Paris, 2006
- Toader C., Nicolae M., Popescu R., Dumitrache B.*, sub coordonarea C. Bîrsan, G. Beleiu, F. Deak, Instituții de drept civil. Curs selectiv pentru licență 2009-2010, Ed. Universul Juridic, București, 2009

- Toader T.*, Drept penal român. Partea specială, ed. a 5-a, revizuită și actualizată, Ed. Hamangiu, București, 2010
- Turcu I.*, Legea procedurii insolvenței. Comentariu pe articole, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2009
- Turcu I.*, Teoria și practica dreptului comercial român, vol. I, Ed. Lumina Lex, București, 1998
- Turcu I.*, Tratat teoretic și practic de drept comercial, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008
- Turcu I.*, Tratat teoretic și practic de drept comercial, vol. II, Ed. C.H. Beck, București, 2008
- Țichindelean M., Gheorghe M.*, Drept public și privat – Elemente – pentru învățământul superior economic la distanță, Ed. Universității L. Blaga din Sibiu, Sibiu, 2010
- Ungureanu O.*, Drept civil. Introducere, ed. a 8-a, Ed. C.H. Beck, București, 2007
- Ungureanu O., Juguștru C.*, Drept civil. Persoanele, ed. a 2-a, revăzută, Ed. Hamangiu, București, 2007
- Ungureanu O., Munteanu C.*, Tratat de drept civil. Bunurile. Drepturile reale principale, Ed. Hamangiu, București, 2008
- Zilberstein S., Ciobanu V.M.*, Tratat de executare silită, Ed. Lumina Lex, București, 2001.

II. Studii, articole

- Angheni S.*, Dreptul comercial – între tradiționalism și modernism, în C.J. nr. 9/2010
- Angheni S.*, Fuziunea transfrontalieră. O nouă provocare în Dreptul afacerilor, în C.J. nr. 10/2008
- Băcanu I.*, Dizolvarea de drept a societăților comerciale. Condițiile de valabilitate a prelungirii duratei societății, în R.D.C. nr. 1/1997
- Băcanu I.*, Firma și emblema comercială, în R.D.C. nr. 3/1998
- Băcanu I.*, Noua reglementare a fuziunii și divizării societăților comerciale, în R.D.C. nr. 5/1999
- Belu Magdo M.-L.*, Structuri societare, în R.D.C. nr. 7-8/1998
- Bratiș M.*, Regimul juridic al conflictului de interese în care se află fondatorii, asociații (acționarii) și membrii organelor executive din cadrul societăților comerciale, în R.D.C. nr. 3/2010
- Cârcei E.*, Fondatorii în cadrul constituirii succesive a societății pe acțiuni, în Dreptul nr. 5-6/1994
- Catană R.N., Cărăbaș M.A.*, Particularități ale eficienței instituției răspunderii civile a administratorilor și directorilor societăților comerciale, în contextul globalizării dreptului societar, în R.R.D.A. nr. 9/2010
- Căpățână O.*, Caracteristici generale ale societății comerciale, în Dreptul nr. 9-12/1990
- Căpățână O.*, Constituirea societăților comerciale cu personalitate juridică. Faza consensuală, în Dreptul nr. 7-8/1991

Cărpenu St.D., Dreptul comercial în condițiile Noului Cod civil, în C.J. nr. 10/2010

Corlățeanu S., Nae Ș., Posibilitatea comiterii unor infracțiuni de evaziune fiscală sau în legătură cu evaziunea fiscală, de către organizatorii de spectacole, în R.D.C. nr. 1/2010

Corlățeanu S., Nae Ș., Rotaru M., Bancruta frauduloasă – infracțiune prevăzută în Legea nr. 85/2006 și în Codul penal 2009, în R.D.C. nr. 11/2009

Corsiuc O.-M., Considerații teoretice privind comerțanții – subiecte de drept comercial (I), în R.D.C. nr. 2/2009

Corsiuc O.-M., Unele aspecte privind constituirea societăților comerciale (I), în R.D.C. nr. 11/2009

Costin M.N., Costin C.M., Semnificația juridică a sintagmei „data de referință” utilizată de art. 122 alin. 2 și 3 din Legea nr. 31/1990 republicată în lumina jurisprudenței, în R.D.C. nr. 4/2001

Costin M.N., Titlul societar ca varietate a titlului de valoare, cu specială privire la acțiuni, în R.D.C. nr. 3/1998

Czika A., Sasu H., Considerații privind concurența neloială – prevederi interne și tendințe europene, în R.D.C. nr. 1/2009

Daghie D.-M., Considerații teoretice privind numirea administratorului, în R.D.C. nr. 5/2010

Daghie D.-M., Munteanu C., Considerații privind dobândirea calității de comerciant persoană fizică, în lumina prevederilor O.U.G. nr. 44/2008 (I), respectiv (II) în R.D.C. nr. 10/2010, respectiv în R.D.C. nr. 11/2010

Danil M., Câteva probleme ale funcționării și administrării societăților comerciale, în R.D.C. nr. 3/1993

David S., Baias F., Răspunderea civilă a administratorului societății comerciale, în Dreptul nr. 8/1992

Deleanu I., Natura juridică a contractului de locațiune încheiat între două societăți comerciale precum și a acțiunilor care derivă dintr-un asemenea contract, în Dreptul nr. 7/1994

Deleanu I., Termenul de grație, în R.D.C. nr. 4/2001

Dinu G., Drumea R., Boroiu-Dragomir C., Considerații privind posibilitatea societăților comerciale de a înființa fundații corporatiste, în R.D.C. nr. 7-8/2010

Dobre A., Aspecte generale privind clasificarea bunurilor în Noul Cod civil, în R.D.C. nr. 6/2010

Dobre A., Societatea europeană – structură societară de dimensiune europeană, în R.R.D.A. nr. 10/2009

Glodeanu R., Clauzele abuzive în contractele comerciale, în R.D.C. nr. 2/2010

Herovanu L., Dreptul român și patrimoniul de afecțiune, în R.D.C. nr. 6/2009

Herovanu L., Fondul de comerț și contractul de franciză, în R.D.C. nr. 2/2009

Herovanu L., Fondul de comerț și internetul, în R.D.C. nr. 7-8/2008

Mazilu D., Armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor. Combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii, în R.D.C. nr. 7-8/2008

Miat C., Statutul societății europene, în R.D.C. nr. 7-8/2010

- Mihăilă Ș., Bocșa M.*, Reguli uniforme privind comerțul electronic (I), (II), respectiv (III) în R.D.C. nr. 11/2009, R.D.C. nr. 12/2009, respectiv în R.D.C. nr. 2/2010
- Munteanu E.*, Unele aspecte privind statutul juridic al administratorilor societăților comerciale, în R.D.C. nr. 4/1997
- Oroviceanu C.*, Conceptul de „distribuire către asociați” și posibilitatea repartizării rezervelor, în R.R.D.A. nr. 2/2010
- Oroviceanu C.*, Considerații cu privire la art. 153²⁴ din Legea societăților comerciale, în R.R.D.A. nr. 10/2010
- Piperea G.*, Natura juridică a operațiunilor imobiliare, în R.D.C. nr. 10/2000
- Popescu C.L.*, Posibilitatea de multiplicare în fapt a numărului societăților cu răspundere limitată constituite de o singură persoană, în R.D.C. nr. 11/1997
- Popescu D.A.*, Natura juridică și condițiile de valabilitate ale contractului de societate, în R.D.C. nr. 5/1993
- Popescu I.*, Fuziunile transfrontaliere – fuziuni la nivelul Europei, în R.D.C. nr. 10/2010
- Precupețu E., Danil M.*, Despre fuziunea societăților comerciale, în R.D.C. nr. 6/1993
- Rădulescu O., Rosenberg P., Tudor A.*, Vânzarea-cumpărarea bunurilor imobiliare este act de comerț sau de drept civil ?, în R.D.C. nr. 7-8/2008
- Roșu C.*, Natura juridică a raporturilor dintre administratorii societății comerciale, în R.D.C. nr. 4/2001
- Smarandache L.E.*, Faptele de comerț de tipul operațiunilor de bancă și schimb în contextul legislativ actual, în R.R.D.A. nr. 7/2010
- Stancu G.*, Corelația dintre normele comunitare și cele interne în privința protecției consumatorilor, în R.D.C. nr. 1/2009
- Stancu G.*, Corelația dintre normele comunitare și cele interne în privința protecției consumatorilor. Cadrul instituțional, în R.D.C. nr. 2/2009
- Stancu G.*, Formarea contractelor. Atingeri aduse principiului libertății contractuale, în R.D.C. nr. 6/2009
- Stănescu A.-T.*, Considerații privind desfășurarea de activități economice în mod independent, în R.R.D.A. nr. 8/2009
- Stănescu A.-T.*, Desfășurarea de activități economice în mod independent. Comparatie între formele de organizare reglementate de O.U.G. nr. 44/2008, în C.J. nr. 1/2011
- Stepan A.-P.*, Aspecte procedurale ale fuziunii prin absorbție, în R.D.C. nr. 7-8/2010
- Stepan A.-P., Turchetto R.*, Analiză asupra transferului dreptului de proprietate al acțiunilor la purtător. Consecințe practice, în R.D.C. nr. 12/2009
- Șipoș Ș.*, Cu privire la natura juridică a activității de transport, în R.D.C. nr. 11/1996
- Ștefănescu I.T., Beligrădeanu Ș.*, Natura raportului juridic dintre societățile comerciale și administratorii sau directorii acestora, în Dreptul nr. 8/2008
- Țuca F.*, Cesiune de acțiuni sau părți sociale. Efectele asupra calității de creditor al dividendelor, în Juridica nr. 1/2000

Ungureanu O., Munteanu C., Animalul în dreptul civil (I), în Pandectele Române nr. 2/2005

Ungureanu O., Uzurparea și utilizarea abuzivă a numelui, în Culegere de studii „In onorem Octavian Căpățână”, Ed. Universul Juridic, București, 2007

Vârgolici A., Incidența interdicției prevăzute de art. 126 din Legea nr. 31/1990 republicată și modificată în situația stabilirii remunerației administratorilor-acționari prin hotărârea adunării generale a acționarilor, în R.D.C. nr. 11/2010

Voica I., Exploatațiile agricole cu răspundere limitată (EARL) din dreptul francez – posibil model pentru legiuitorul român, în R.D.C. nr. 12/2008.

Argument

Înainte de a da tiparului prezenta lucrare îndrăznim să ne asumăm riscul și, în același timp, privilegiul sincerității neizvitând în a recunoaște că demersul nostru a stat sub semnul unei dinamici particulare a metodei de lucru.

Tributară la începuturile sale unor rațiuni didactice – de familiarizare a celor înscriși în învățământul economic superior cu fenomenul juridic – redactarea cursului a fost inițial construită pe ideea unei abordări elementare a instituțiilor reprezentative pentru principalele ramuri juridice; în timpul scrierii am reacționat, însă, la nevoia de a oferi o informație cuprinzătoare, nu neapărat exhaustivă, detalierea discursului revelându-ni-se drept necesară nu numai pentru facilitarea unei însușiri temeinice a conceptelor ci, mai ales, pentru înțelegerea adecvată a mecanismelor juridice. În consecință, am preferat să subordonăm efortul de sintetizare a materiei selecției acelor repere juridice purtătoare de semnificații pentru domeniul economic al afacerilor (dată fiind adresabilitatea specifică a cursului); odată „alese” instituțiile, am procedat la o analiză suficient de aprofundată, apreciem noi, a acestora, aspirând astfel la o largire a perspectivei de cunoaștere a cititorului – raportată la dimensiunea juridică a realității – precum și la formarea gândirii sale juridice.

În viziunea adaptată premiselor mai sus descrise, lucrarea debutează, oarecum previzibil, cu alfabetizarea în planul științei dreptului prin teoretizarea noțiunilor generale – marile sisteme de drept, izvoarele și principiile dreptului, norma juridică, raportul juridic și răspunderea juridică.

Respectând statutul dreptului civil de „drept comun” față de celelalte ramuri de drept privat, am reluat – rămânând, practic, fideli bogatei tradiții doctrinare în materie – conceptualizarea raportului juridic civil și a actului juridic civil ca aplicații particulare a categoriilor fundamentale analizate în capitolul introductiv; descriind subiectele, conținutul (drepturile și obligațiile părților) și obiectul raportului juridic civil, respectiv tipologia variată a actului juridic civil, condițiile de validitate și cauzele de ineficacitate ale acestuia, nivelul incipient al cunoașterii în domeniul dreptului ne apare ca fiind depășit. Totuși, nu îi vom vedea pe destinatarii lecturii întrutotul pregătiți pentru capitolul următor înainte de a dezvolta statutul persoanei fizice și juridice (deși ne par a fi uneori neglijate, le-am considerat – în ecuația în care am conceput prezenta lucrare – importante în contextul dezvoltărilor ulterioare privind societățile comerciale), aspectele esențiale privind patrimoniul și dreptul de proprietate (și anume atributele, formele și modalitățile de exteriorizare ale acestuia), respectiv privind contractul ca principal izvor de obligații (încheierea și principiile aplicabile efectelor sale, răspunderea civilă contractuală) și, în fine, mijloacele de stingere a obligațiilor (plata, compensația, remiterea de datorie etc.).

Dintre ramurile juridice, dreptul comercial și dreptul fiscal sunt domeniile unde se consumă cu maximă intensitate „întâlnirea” dintre realitatea economică și cea juridică; afirmația noastră – susceptibilă de opinii mai mult sau mai puțin favorabile din partea practicienilor dreptului – este susținută, totuși, de un adevăr simplu: imperativele economice moderne s-au dovedit a fi o veritabilă provocare pentru regle-

mentările chemate să le guverneze existența. Cum materia fiscală excede totuși ariei noastre de competență, am preferat să detaliem semnificațiile teoretice și implicațiile practice ale instituțiilor reprezentative pentru materia comercială (faptele de comerț și regimul aplicabil acestora, comerțanții, aspecte privind constituirea, funcționarea, dizolvarea și lichidarea societăților comerciale, respectiv regulile aplicabile celor mai frecvente structuri societare – societatea cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni) și, în fine, analiza unor infracțiuni din domeniul afacerilor.

Doar într-o astfel de logică ni s-a părut plauzibil ca cel neinițiat, din dorința de a deveni cel puțin orientat în domeniul dreptului, să parcurgă „drumul” – la un nivel intelectual desigur – de la noțiunea de patrimoniu la caracterul autonom al patrimoniului societății comerciale sau la distincția dintre patrimoniul societății și capitalul social ori la delimitarea fondului de comerț de alte concepte înrudite (întreprindere, patrimoniu), de la atribuțiile dreptului de proprietate (posesie, folosință și dispoziție) la consecințele transmiterii cu titlu de aport social fie a dreptului de proprietate asupra unui bun, fie doar a folosinței acestuia, de la principiul de drept comun al divizibilității obligațiilor la regula derogatorie a prezumției de solidaritate a codebitorilor pentru obligațiile comerciale iar seria exemplurilor ar putea continua.

Față de problematica expusă în curs, așteptările noastre de la studentul/masterandul economist sunt, bineînțeles, mai restrânse. Nu îi vom pretinde acestuia însușirea unor chestiuni relativ tehnice cum ar fi, de exemplu, criteriile de clasificare a ipotezei sau a dispoziției normei juridice ori a tuturor categoriilor de bunuri ca obiect material al raportului juridic civil, respectiv reproducerea integrală a mențiunilor obligatorii ale acțiunii ori ale proiectului de fuziune sau divizare și cu atât mai puțin a aspectelor procedurale proprii anumitor operațiuni juridice; le-am dezvoltat în ideea de a oferi viitorului profesionist un instrument de lucru a cărui utilitate o sperăm binevenită. În altă ordine de idei, la o ediție viitoare vom și renunța poate la unele dintre ele în favoarea altor subiecte de interes cum ar fi contractul individual de muncă sau contractele de achiziție publică, de concesiune de lucrări publice și a celor de concesiune de servicii sau a unor noțiuni de drept bancar și, mai ales, fiscal.

Sunt doar câteva preliminarii ce anticipează conținutul lucrării, suficiente, credem noi, pentru a o recomanda nu doar economistului în devenire sau format deja ci și practicianului de altă specialitate și, de ce nu, oricărui cititor preocupat de informația juridică.

Cum demersul nostru își revendică substanța juridică din operele doctrinare clasice și moderne prin lectura cărora ne-am construit nu doar identitatea profesională ci și direcțiile de gândire ale prezentului curs, nu încheiem înainte de a afirma caracterul imprescriptibil al recunoștinței noastre...

Sibiu, mai 2011

Autoarea